

ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ της ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ Στην Βοιωτία.

Συμπεράσματα από μελέτη περιπτώσεων.

ΑΘΑΝ. ΠΑΝΤΕΛΟΓΛΟΥ Ι.Τ.Α.Π.

Εισαγωγικά

Υποστηρίζουμε ότι: Η ρύπανση μας είναι καλυμμένη με «νομότυπες άδειες λειτουργίας» των ρυπαντών μας. Συζητάμε παραπέρα συχνά: Για την «πονηρή» διαδικασία αδειοδότησης της ρυπαίνουσας βιομηχανίας και τις άδειες της που τελικά εκδίδονται στο «κράτος της Βοιωτίας» και τις χαρακτηρίζουμε «μαϊμούδες».

Γιατί; Τι εννοούμε; πως δούλεψε το σύστημα και πως ξαναδουλεύει τώρα, (μετά την συμφορά της ανακάλυψης του χρωμίου θ).

Τι ακριβώς ζητάμε, όταν μιλάμε για ουσιαστικοποίηση της όλης διαδικασίας «αδειοδότησης» της Βιομηχανίας στην Βοιωτία και την σωστή εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, στην έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), των αδειών «τελικής διάθεσης αποβλήτων» και των «αδειών λειτουργίας» των βιομηχανιών αυτών.

Το Δέον γενέσθαι και το γίνεσθαι (η μήτρα των προβλημάτων)

Όταν ένας επενδυτής κάνει μια αίτηση ίδρυσης, είτε επέκτασης, ενός εργοστασίου, είναι αναμενόμενο και λογικό να δηλώνει σαφώς:

Τι ακριβώς θέλει να παράγει;

Πόσα θέλει να παράγει;

...και με ποια διαδικασία παραγωγής (τεχνολογία) διαλέγει να τα παράγει.

Ταυτόχρονα η κάθε τέτοια πρόταση υποχρεώνεται να συνοδεύεται από μια **Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.)**, που ο επενδυτής την φτιάχνει για να πει «**ποιες επιδράσεις έχει η επένδυση του στο περιβάλλοντα χώρο που θα στηθεί η μονάδα**» και «**τι ακριβώς σκοπεύει να κάνει για να αρθούν οι επιπτώσεις αυτές**». Δηλαδή πρέπει να είναι μια μελέτη **άρσης των περιβαλλοντικών συνεπειών της επένδυσης του**. Αυτή η μελέτη είναι προϋπόθεση **έγκρισης της χωροθέτησης**, της εγκατάστασης και **μια βάση** για την έκδοση **Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ)** λειτουργίας της επένδυσης. Μετά έρχονται οι «**άδειες υλοποίησης**», των όσων η ΑΕΠΟ ορίζει από την νομαρχία Βοιωτίας, γνωστές σαν **πολεοδομική άδεια, άδεια διάθεσης αποβλήτων και άδεια λειτουργίας** της εγκατάστασης.

Ενώ όμως η κατάκτηση από έναν επενδυτή, της «**νόμιμης άδειας υλοποίησης και λειτουργίας**» σημαίνει, **έναρξη κερδοφορίας, με έναρξη παραγωγής, με συμμετοχή στις επιδοτήσεις** των αναπτυξιακών νόμων, με **νόμιμη παρουσία** στο χρηματιστήριο κ.λ.π., η αποσαφήνιση ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων της παραγωγής του και **ο ακριβής Προσδιορισμός της όχλησης που προκαλείται** από αυτήν, **σημαίνει δεσμεύσεις για σχετικά έξοδα** του επενδυτή, σε κατασκευή και λειτουργία, αντιρρυπαντικών εγκαταστάσεων για το εργοστάσιο του.

Διότι σε μια σωστή και ολοκληρωμένη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ. Π. Ε), είναι **υποχρεωμένος ο επενδυτής** να παρουσιάσει **σχεδιασμό ανάλογων** αποτελεσματικών έργων. **Μετά, πρέπει να κάνει** τις κατασκευές τους και να διαθέσει τα ανάλογα κεφάλαια, (για τα έξοδα αυτά βέβαια, πριμοδοτείται με δωρεάν Ανάλογα κεφάλαια από το δημόσιο).

Μετά, τα έργα αυτά, πρέπει να δοκιμαστούν για το αν παράγουν το απορρυπαντικό αποτέλεσμα, προκειμένου να νομιμοποιηθούν με άδεια λειτουργίας, από τον Νομάρχη. Φυσικά, αν όλα είναι εντάξει, πρέπει, τις εγκαταστάσεις αυτές να τις λειτουργεί καθημερινά το εργοστάσιο ώστε με αυτές, να επιτυχαίνει πραγματική απορρύπανση κάθε μέρα που το εργοστάσιο δουλεύει. Και φυσικά, αυτές οι γραπτές δεσμεύσεις, αποτελούν το πλαίσιο ελέγχων σωστής λειτουργίας της παραγωγικής μονάδας από τους «ελεγκτές περιβάλλοντος» και πρέπει να λειτουργούν συνεχώς και αποτελεσματικά. Και αυτό σημαίνει ένα συνεχές λειτουργικό κόστος (έξοδα για τον βιομήχανο).

Εδώ μπαίνει λοιπόν το πρώτο βασικό ερώτημα: **Μπορεί λοιπόν μια Μ.Π.Ε., (που την ετοιμάζει μάλιστα ο επενδυτής), να καλύψει με ειλικρίνεια, αυτόν τον αντιφατικό ρόλο;;;**

Για τον **βιομήχανο επενδυτή**, το να αποφεύγει δεσμεύσεις και έργα (που σημαίνουν έξοδα) και το να μην υπάρχει **γραπτή βάση** για υποχρεώσεις και διεξαγωγή ελέγχων κατά την λειτουργία, **είναι κάτι το επιθυμητό και επιδιώκεται**. Έτσι, ήταν αναμενόμενο, ο συντάκτης της Μ.Π.Ε., να δέχεται συγκεκριμένες πιέσεις, προκειμένου να ακολουθήσει δεδομένες κατευθύνσεις, ελαχιστοποιώντας τις δηλούμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις των επιμέρους μονάδων.

Για τον **κρατικό μηχανισμό** όμως τα πράγματα ήταν μέχρι πρόσφατα, εντελώς παράδοξα: τα παλαιότερα χρόνια ήταν κυριολεκτικά **«Τραβάτε με και ας κλαίω»**. Ουδμία **πολιτική βάση και νόμος** υπήρχε για να σταθούν και να επιβάλουν έστω τα όσα η κοινή λογική και η έμπειρη γνώση τους, μπορούσε να τους δείξει, για κάθε εργοστασιακή παραγωγή. Η έλλειψη αυτή, ανάγκαζε να αποδέχονται, ό,τι η άλλη πλευρά ισχυρίζονταν. Και έφτασαν να το εγκρίνουν, προικίζοντας τους με άδειες εγκατάστασης, όπου εκείνοι διάλεγαν (**Θέση στον χώρο**) και άδειες λειτουργίας της οποίας εγκατάστασης και αν έφτιαχναν. Αυτή ήταν η επίσημη κυβερνητική πολιτική. Έτσι αποκτήσαμε πολλά ρυπαντικά εργοστάσια, με παράλογα αλλά «νομότυπα» εκδομένες άδειες.

Η ιστορία αυτή όμως, τράβηξε πολύ. Η εισαχθείσα και ισχύουσα πλέον νέα νομοθεσία, έφτασε να μπορεί να διορθώσει κάπως τα πράγματα, να λύνει τα χέρια τους. Αλλά δυστυχώς στην Βοιωτία **η παραμορφωμένη και στραβή «αδειοδοτική διαδικασία»** συνεχίστηκε. Τα «δεμένα χέρια» τους άρεσαν ή τους βόλευαν πλέον. Τίποτα δεν άλλαζε στα εργοστάσια που ρύπαιναν και αυτό, για **τον κόσμο και το περιβάλλον του**, κατέληξε σε σκέτη τραγωδία. Τις συνέπειες αυτές τελικά, με χίλιες δυσκολίες και βάσανα, τώρα καταγράφουμε, στους τόπους της «Ταναγραϊκής γης», και σήμερα πλέον τα επισημαίνουμε, με τον τίτλο **«τραγωδία του Ασωπού»**.

Παρακολουθώντας σαν «μοντέλο» πλέον ενός «αδειοδοτικού μηχανισμού» τις σχετικές εξελίξεις της διαδικασίας αδειοδότησης των βιομηχανιών, από το 1995 και μετά και μέχρι σήμερα, στο «κράτος της Βοιωτίας» (Οινοφυστάν), **μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι ξεκίνησαν το παιχνίδι της παραμόρφωσης - αλλοίωσης των δεδομένων** για τα εργοστάσια, **παίζοντας με τις λέξεις και τις διατυπώσεις**, πάνω στις υποβαλλόμενες Μ.Π.Ε. σχετικά με το **ΤΙ** παράγουν και το **ΠΩΣ** διαλέγουν να το παράγουν... Δυστυχώς: Επειδή δεν ασκούσαν ουδείς έλεγχος στις Μ.Π.Ε, και δεν έμπαιναν σε πραγματική δημόσια κρίση. Επειδή οι υπηρεσιακώς κρίνοντες, δεν είχαν οδηγό και δεσμεύσεις, **κατόνησαν, οι επενδυτές, να καταρτίζουν και οι υπηρεσιακοί να δέχονται, «μαϊμούδες» Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, (Μ.Π.Ε).**

Αλλοίωσαν το δηλούμενο ότι θα παράγουν σαν προϊόν, έλεγαν παραμύθια και τερατουργήματα για τις επιπτώσεις και τις συνέπειες της παραγωγής τους πάνω στο περιβάλλον. Έλεγαν μισές αλήθειες για τα χρησιμοποιούμενα, παραγωγικά τμήματα, για τους χρησιμοποιούμενους φυσικούς πόρους στην παραγωγή τους (π.χ. νερό, και την προέλευση

του). Δεν δήλωναν τίποτα για την τεχνολογία παραγωγής τους και τις ύλες που χρησιμοποιούσαν, και κατά συνέπεια δεν έβγαине ποιοτικό και ποσοτικό νόημα, για τα απόβλητα που δημιουργούσαν. Το πιο εντυπωσιακό είναι το ΤΙ δήλωναν ότι θα τα κάνουν, και το ΤΙ τελικά τα έκαναν! (και συνεχίζουν να τα κάνουν δυστυχώς) αυτά τα απόβλητα!!!

Με τέτοιες Μ.Π.Ε, (αφού τα εργοστάσια δηλώνουν ότι τους συμφέρει μόνο), ελαχιστοποιούν υποχρεώσεις έργων απορρύπανσης και δεσμεύσεις ποιοτικού και ποσοτικού αποτελέσματος. Κατασκεύαζαν, (αν ήθελαν) αυθαίρετα ό,τι ήθελαν εκείνοι να ονοματίζουν ως εγκαταστάσεις απορρύπανσης, απλά για να εισπράττουν τις επιδοτήσεις έργων της (δήθεν) απορρύπανσης και απόφευγαν (και συνεχίζουν να αποφεύγουν) έλεγχοι για την λειτουργική απόδοση, των όποιων, παράνομων ίδιο-κατασκευών έχουν και παρουσιάζουν, σαν σχετικές εγκαταστάσεις επίδειξης και προκάλυψης, για τα «μάτια του κόσμου».

Φυσικά και μια τέτοια δουλειά, δεν μπορεί να συντελείται χωρίς ανοχή και συνεργασία «από μέσα». Τέτοιες Μ.Π.Ε. έχουν γίνει αποδεκτές και συνέχιζαν να γίνονται αποδεκτές, από τις αδειοδοτικές υπηρεσίες, για τις επεκτάσεις εργοστασίων «των ρυπαντών μας». Το ξεκίνησε η Δ/ση περιβάλλοντος και η Δ/ση Υγείας της Ν.Α.Β., αρχικά 1990-2000 και τις ανακρίβειες αυτές, τις σέρνουν μέχρι σήμερα, με τις σχετικές Α.Ε.Π.Ο. των εργοστασίων αυτών, που τις βγάζει η Δ/ση ΕΑΡΘ/ΥΠΕΧΩΔΕ, κάθε πενταετία, από το κέντρο της Αθήνας. Εντωμεταξύ, τα εργοστάσια αυτά έχουν γιγαντωθεί. Έχει πολλαπλασιαστεί η ρυπαντική τους επίδραση στον τόπο, καθώς και οι συνέπειες. Όμως, εντωμεταξύ, έχουν ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο και πολλές νέες αποφάσεις και νόμοι για το περιβάλλον και την προστασία του, αλλά και την αδειοδότηση των βιομηχανιών. Το σημαντικό είναι ότι στην Βοιωτία, απλά τις αγνοούν. Δεν τις εφαρμόζουν για τα λειτουργούντα εργοστάσια. Πάλι τους επιτρέπουν να λειτουργούν με βάση, τα όσα λένε και γράφουν στις παλιές μελέτες Μ.Π.Ε., (και κάποια νέα στοιχεία ενσωματώνονται στις υποχρεώσεις τους, μόνο όποτε τους στριμώξουν οι περιστάσεις. Και αυτό με αόριστες ευχές υλοποίησης). Δυστυχώς σωρεία τέτοιων Μ.Π.Ε. με ελλειπή – αλλοιωμένα στοιχεία, συνεχίζουν να γίνονται δέκτες και βάση για την έκδοση των Νέων είτε αναθεωρούμενων ΑΕΠΟ λειτουργίας των εργοστασίων αυτών. Δηλαδή δέχεται η διοίκηση πάλι, το ψεύτικο μεγάλο παιχνίδι των «άδειων μαϊμού», να παιχτεί με βάση τα όσα «καταδέχεται» να δηλώνει ο επιχειρηματίας και αυτό είναι το τρελό. Διότι πλέον οι ισχύοντες νόμοι ορίζουν: «Πες μας τι Παράγεις και Πόσο παράγεις» και τότε θα σου πούμε εμείς «τι απόβλητα θα χρεωθείς ότι παράγεις και τι μέτρα πρέπει να πάρεις»! Και αυτό είναι πλέον σαφέστατο από τον ισχύοντα νόμο. (πχ ΚΥΑ13588/725/2006).

Στο «Μοντέλο της Βοιωτίας» λοιπόν, συνεχίζουν τελικά τον «φαύλο κύκλο» των παράνομων αδειοδοτήσεων, χωρίς αντιστοιχία με τους ισχύοντες νόμους. Χωρίς πλήρη επαναπροσδιορισμό των αναγκαίων έργων και όρων λειτουργίας των νέων γιγαντωμένων εργοστασίων. Χωρίς να έχουν δηλωθεί όλες οι διεργασίες παραγωγής τους. Χωρίς κανέναν ουσιαστικό έλεγχο εκτέλεσης έργων και άδειών Δ/σης πολεοδομίας – βιομηχανίας της Ν.Α.Β., για την κατασκευή των όσων οικοδομικών - μηχανολογικών έργων παραγγέλλονται, προκειμένου να δουλέψουν για την απορρύπανση, έστω από μερική εφαρμογή κάποιων καθυστερημένων νόμων. (π.χ. IPPC ντιρεκτίβα του 1996). Αλλά κυρίως, χωρίς τεκμηρίωση, για την τελική απόδοση των αντιρρυπαντικών έργων και κατασκευών στα εργοστάσια.

Δεν έχει γίνει ακόμη συνείδηση ότι αυτά τα έργα και οι κατασκευές, δεν γίνονται απλά για να γίνουν. Φτιάχνονται (και πρέπει να κατασκευαστούν σωστά) για να λειτουργήσουν σωστά. Αλλά κυρίως, λειτουργούνται (και πρέπει να ελέγχεται η λειτουργία τους) για να φέρνουν την απορρύπανση! Αν αυτό δεν το κάνουν τεκμηριωμένα και ελεγχόμενα κάθε μέρα, είναι «δώρον άδωρον» και τζάμπα έργα! Έτσι φτάνουν και

συνεχίζουν να εκδίδουν (και να ανανεώνουν) τις άδειες διάθεσης - απόρριψης ειδικών - επικίνδυνων αποβλήτων, σε Ασωπό και στα παλιά πηγάδια - απορροφητικούς βόθρους.

Δεν ελέγχονταν (και δεν ελέγχεται πάλι) **το άνοιγμα πηγαδιών** υδροληψίας και **η λειτουργία αντλιοστασίων** στα εργοστάσια και έτσι **παραμένει ανεξέλεγκτη** η χρήση νερού στην παραγωγή υδρόφοβων προϊόντων, **άρα**, και ο ποσοτικός σχηματισμός υγρών λυμάτων. Δεν γίνονταν ποτέ, (και δεν γίνονται και τώρα) **ουσιαστικοί έλεγχοι** για την διαχείριση **στέρεων ειδικών - επικίνδυνων απόβλητων και βιομηχανικών λασπών** και ολοκληρωμένοι **περιβαλλοντικοί έλεγχοι λειτουργίας**, και έτσι **φτάσαμε να τρώμε και να πίνουμε** το χρώμιο 6 και τα άλλα τοξικά απόβλητα... Και τώρα θέλουν να συνεχιστεί η ίδια τρελή κατάσταση! Έτσι αποκτήσαμε **«νόμιμους ρυπαντές»** και τώρα πρέπει «να φαγωθούν τα σωθικά μας» για να τους κάνουμε να δουλέψουν νοικοκυρεμένα, καθαρά και νόμιμα. Σε μας το αφήνουν κι' αυτό, να το αλλάξουμε!

Διότι δεν είναι μόνο αυτά που πάθαμε, αλλά έχουμε και τα χειρότερα: Ακόμα και μετά την κρίση τις αποκάλυψης του εξασθενούς χρωμίου και των άλλων τοξικών ρυπαντών στην περιοχή (τον Αύγουστο του 2007), τώρα, το 2008 **ξανά κάνουν τα ίδια!** Έρχονται οι Νομαρχιακοί της Δ/σης Υγείας και **βάζουν ξανά μπροστά**, την ίδια «φάμπρικα» έκδοσης παράνομων **«αδειών διάθεσης υγρών αποβλήτων»** για την συνέχιση της τοξίνωσης μας, **χωρίς να έχει αλλάξει τίποτα** στα εργοστάσια από έργα απορρύπανσης και τρόπο δουλειάς... **Απλά, επανεκδίδουν με την ίδια ανεύθυνη και παράνομη διαδικασία**, τις ίδιες παλιές «Οριστικές άδειες απόρριψης απόβλητων» που εξέδιδαν τότε, για απόρριψη **αναγνωρισμένων πλέον**, τοξικών απόβλητων, είτε **στον Ασωπό κατευθείαν**, είτε **υπεδάφια**, σε απορροφητικούς βόθρους (τα παλιά πηγάδια που δεν γεμίζουν ποτέ!), είτε και **επιφανειακά στο έδαφος**, με το να ποτίζουν δέντρα! (Θεέ, πως ανέχεσαι, τους Θεομπαίχτες της εξουσίας αυτής;;;)